

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SLOVESA

VY_32_INOVACE_01

Autor: R. Mikšíková

Období vytvoření: říjen 2011

Ročník: 5.

Vzdělávací oblast: ICT _ Jazyk a jazyková komunikace, Český jazyk

Způsob použití ve výuce: Prezentace obsahuje přehled učiva o slovesech – učivo 1. stupně. Představuje některé mluvnické kategorie sloves a jejich určování.

Slovesa vyjadřují, že

o někdo něco dělá např:

Skáče, běháme, plavete

o se něco děje např:

Prší, vyschlo, hoří

CO URČUJEME U SLOVES.

U sloves určujeme: osobu, číslo,
čas a způsob.

plaveme-osoba první

číslo množné

čas přítomný

způsob oznamovací

Zapisujeme zkráceně:

Plaveme – 1, mn, P, ozn.

OSOBA

1. Já

1. My

2. Ty

2. Vy

3. On

3. oni

ona, ono

ony, ona

ČÍSLO

- Jednotné (1., 2., 3. osoba čísla jednotného)
- Množné (1., 2., 3. osoba čísla množného)

-ČAS-

- U sloves určujeme 3 časy:
Přítomný, Minulý, Budoucí.
- Přítomný znamená, že se něco děje **právě teď**.
(letí, nakupujeme, počítám, jedeš, jíte..)
- Minulý znamená, že **už něco proběhlo**. (letěl, nakupovali jsme, počítal jsem, jel jsi, jedli jste..)
- A budoucí znamená, že **se teprve bude něco dít**.
(poletí, budeme nakupovat, budu počítat, pojedíš, najíš se...)

ZPŮSOB

U sloves určujeme tři způsoby:

- Oznamovací
- rozkazovací
- podmiňovací

ZPŮSOB OZNAMOVACÍ

- Oznamuje, že děj probíhá, proběhl nebo bude probíhat.
- Oznamovací způsob je u sloves nejčastěji používaný

Např: budu pracovat, pracoval jsem, pracuji

ZPŮSOB ROZKAZOVACÍ

ZPŮSOB PODMIŇOVACÍ

DALŠÍ DŮLEŽITÉ POJMY:

- INFINITIV (česky neurčitek, tvar neurčitý)
nejde určit osoba, číslo, čas ani způsob – létat, zpívat, vařit, být, uklízet, smát se, tancovat
- Zvratné sloveso – vznikne připojením zvratného zájmena **se, si** – hrát si, toulat se, číst si, ptát se
- Záporné sloveso – vznikne připojením **předpony ne-** - nemluvit, neutíkat, nehýbat se
- Jednoduchý slovesný tvar – tvořený jedním slovesem – řídím, hlásím se, máme
- Složený slovesný tvar – tvořený dvěma a více slovesy – četl jsem, budeš psát, chci odejít

